

P A R S XVI.

DE

OPHTHALMICIS & ODON-
TALGICIS SPECIFICIS.

CAPUT I.

DE

AQUA OPHTHALMICA QUERCETANI.

Recip.

C Roci Metallorum ℥i.

Aqua Fœniculi ℥vi.

Filtra per chartam Emporeticam.

VIRES & USUS.

Habes hęc aquam Ophthalmicam mirandę & stupendę virtutis contra Amblyopiam, Amaurosin & suffusionem oculorum.

Idcirco hęc aqua in his prædictis, similibusq; affectibus multo aptior est, quàm cætera quęque collyria ex corrosivis composita, quia omnis acrimonia expers est & citra ullum doloris sensum usurpari potest, in Pharmacop. restituta mihi pag. 79.

DOSIS.

Instillatur una atq; altera gutta in oculos.

De

AQUA OPHTHALMICA
ALIA.

Ex floribus etiam cæreuleis de Cichorio secreta quędam aqua Ophthalmica parari potest, quę si in affectibus oculorum tantum palpebrę externę singulis diebus illinantur albugines, nubeculę, ungues, suffusiones, caligo, imò ipsa quandoq; cæcitas, mirificę tolluntur. Hęc autem præparatio fit hoc modo.

R. Flor. Cichorii q.v. colligantur ante ortum Solis, Sole signum ☉ modò ingresso: Contundantur benę in mortario, admisceatur sacchari candi albi quarta pars, indantur vitro, ponantur ad Solem, ut resolvantur in liquorem. Ad eundem modum, & ex Calendula præstantissima præparatur aqua.

CAPUT II.

DE

OPHTHALMICO CROLLII.

Recip.

Recip.

Vini Maluatici lib. i.

Aqua stillatitia albuminum ovo-
rum coctione indurorum lib. i.

Aqua sanguinis humani ℥i.

Aqua Rosarum albarum, rubearum
ana ℥iii.

Aqua Chelidonia,

Ruta,

Euphrasia,

Feniculi,

Valeriana,

Fumiterre,

Pulegii ana ℥ij.

Mellis Virginei ℥iiiss.

Alumina Roch.

Sacchari candi,

Vitrioli albi ana ℥ss.

Campore ℥iii.

Salis Euphrasia,

Feniculi,

Saturni ana ℥i.

Salis Margaritarum,

Camallorum ana ℥ii.

Caryophyllorum,

Zinziberis,

Mastichis, ana ℥i.

Tutia preparata (id est, in A-
qua Rosarum & vino cratico ana sexies
extinguatur, ac tenuissimè tenu-
atur) ℥iss.

Aloes ℥ss.

Terenda terantur, & misceantur,
sint in vitro clauso, aut in caloris
digestione per mensem, vel, quod
melius, sub dio Soli & Rori expo-

natur per 40. dies quotidie mo-
vendo aliquoties, sic demum inso-
lata promenda usui. Qui in vase
Aurichalcino vult parare & expo-
nere, faciat pro libitu.

Nota, Aloen in mortario cum a-
quis dictis prius remiscendam mo-
vendo quatenus in aquam abeat, &
strigenti modo coeat; idq; do-
nec Aquæ remisceatur, postea reli-
quis addatur.

USUS.

Ad omnes oculorum affectiones.

Lippitudines,

Nebulas,

Fistulas & ejusmodi.

MODUS APPLI-
CANDI.

Jaceat in lecto æger supinus, & in-
jecta intra apertos oculos aquæ la-
chryma, vel gutta, cum pluma gal-
linæ nigræ indatur, claudat, rese-
retq; oculos infirmus, ut per ocu-
lorum cavitates, intrusa aqua per
oculum diffundatur, faciat id bis,
tervè in die, & curabitur.

Si nebula fuerint supra vel infra
corneam, conficito pulverem è Sac-
charo candi, Alumine combusto &
sepiæ ossè, sed tenuissimè contuso
& succreto per incerniculum, ut ta-
ctum effugiat, & cum cubitum per-
git æger ex canaliculo pennæ, pa-
rùm de hoc pulvere insuffletur;
moxque Aquæ guttam instillabis,
oculos

oculos claudat ac dormiat, nam citissimè diluetur.

Vel si sint maculæ, misceantur cum uncia semis illius liquoris Ophthalmici, Laterini olei quater rectificati, & Olei Fœniculi semel rectificati, ana gut. iiii, item duæ guttæ Olei Succini rectificati, ac in die de hoc Liquore benè mixto bis, manè

& vesperi semper una atque altera gutta oculo indantur Mirum & stupendum Ophthalmicum fit è Cancris & Chelidoniâ. Quod si debito artificio & tempore præparetur oculos ad desperationem læsos virtuosissimè restituit & omnia vulnera intra 24. horarum spatia conglutinat. Croll, p. 149.

CAPUT III.

DE

AQUA OPHTHALMICA HARTMANNI,

& aliorum:

Recip.

Fol. Euphrasie,
Ruta,
verbena,
fœniculi ana Mj.
summit. rorismarini,
salvia,
flor. ros. ana p. j.
bacc. juniperi Zi.
Cassie lignea Zss.
Ligni aloës Zss.
Sem. Fœnic. Zij.
Sileris. montani Zi. ruta Zss.

Infunde in Vini Malvar. ℥. vi. macerentur per quindenam, postea destillentur. Hujus cochl. st. veli. manè jejuno ventriculo sumtum visum elegantè confortat.

De

AQUA OPHTHALMICA

D. Arnisæi in Officinis Hafnensibus usualis.

R. Panis tritic. seu crust. ℥. i.
Macer. in f. q. lactis
Mell. simpl. Zij.
Rosati Zij.
Baccar. juniper. Zss.
Laur. Zij.
Herb. Calamintb.
Origan.
Rorismarin.
Euphras.
Chelidon. maj. an. Mj.
Flor. Rosar.
Fabar. an. p. ij.
Sem. Fœnicul. Zvi.
Fœnugr. Zi.
Ocymi Zi.
Contund. & infundantur in Vin. alb. ℥. iii.
Agu. Euphras.
Plantag. an. ℥. iii.
Rosar. ℥. ist.
M. still.

M. still. per M.B.

S. ut supra.

**AQUA OCULARIS ALIA
EXTERNA.**

R. Lapidis scissilis Schieferstein/in
frusta contusi lb. lb.

Aqua fontana clara

vel pluvia, qua praestat, lb. iv.

Oli albi ℥ lb.

vel ad summum ℥vj.

Coque ebulliendo in ollâ, & inter
coquendum spumam diligenter remove
ad casum 2. digitorum transverso-
rum, postea per filtrum mitte, & va-
se benè clauso serva. Usus quotidianus
est immitiendo in oculum manè & ve-
speri guttas aliquot.

Hic optimè quadrat Aqua Ophthal-
mica Viri Clarissimi Dn. Doct. Herman-
ni Conerdingi, qua talis.

R. Succus Anagallis. rubr.

Apii,

Fœnic.

Beton.

Majoran.

Chamedr. Ver.

Pimpinell.

Euphras.

Salvia,

Fragariae, ana part. eq. ℥i.

vel ij.

Adde Urinae pueri impubis pondus
tale, ut liquefeat & mergantur.

Mellis partem tertiam,

Pip. contus. gr. xij.

Misceantur, & serventur in Vitro
ad Solem diu agitando, postea colen-

tur, à residentiâ, dimidia pars de-
stilletur per Balneum: altera servetur
Usui.

**AQUA OPHTHALMICA,
D. D. Winckelmanni.**

R. Frag. rec. unc. xvij. Sacch. Ca-
narii unc. iv. stent in loco calido per 3.
septiman. destilla postea & utere. Aqu.
florum Sambuci cum aliqua portione
Aqua Rosacea permixta dolores Oph-
thalmicos mirè demulcet, Visumq; ro-
borat. Cui interdum aliquid Tutia
preparata ad pruritus facilius sedan-
dum cum nodulo immergendum, spon-
giolâq; Sambucina in aqua Pulegii ma-
cerata Nucha applicanda.

Utilis etiam est sequens LIQUOR
palpebris cum pluma inunctus.

R. Fl. Sambuci M. Junio, ante ortû
Solis collect. & à stipitibus mundat.
q. v. contunde in mortario marmoreo,
& inde Vitro, quod opturetur, & per
mensem radiis Solaribus exponatur.
Hinc pastâ Secalinâ involvatur, &
cum reliquis panibus in sumum pisto-
rium ad coquendû immittatur. Quò
exempto ac aperto, liquorem quandam
oleagineum reperies, quem in alio Vi-
tro accuratè asserves. Spongiolis Sam-
buci in Aq. fl. optimè maceratis, ut in-
star Galredæ intumescant, sordes ac
sanies in Ophthalmicis, nec non ulce-
ribus, & Vulneribus oculorum optimè
detergentur, superimposito mox folio
Sambuci tenero & recenti. Blochovii
tius l. d. 53. c. 8. pag. 87. 88. 9.

Aaa UNGVEN.

UNGUENTUM OPHTHALMI-
CUM PENOTI.

R. Tut. preparat. ℥iiss.

Camphoræ ℥ij.

Virid. aris gr. xij.

Tutiam cum Camphora simul con-
tere in mortario, ac seorsim, omnia ve-
rò adpulveris impalpabilis consisten-
tiam, tum

R. Butyr. recent. ℥ii

Aqu. Rosar. ℥ii.

Bulliant leviter simul, & ab igne re-
motis primum Tutiam cum Campho-
râ, deinde ac viride sensim immisce-
agitato optimè & in vase vitreo re-
conde.

F. Ungv. quod per sericum transco-
letur, quo inunge interiores palpebras,
præsertim circa angulos.

CAPUT IV.

DE

SPECIFICIS ODONTALGICIS.

Odontalgica, quæ mihi in usu,
plerumq; sunt hæc.

R. Ol. Caryophyll. rectificati un-
ciam semis, solve in illo ℥ss. Campho-
ræ, adde postea Spiritus Therebinthi-
næ, quater rectificati unciam semis, &
mixtum hunc liquorem ad necessarios
usus serva.

VIRES & USUS.

Gutta j. vel altera denti dolenti
croso cum Gossypio indatur, ad so-
piendos dolores. Croll. in Basil.
Chymic.

Majori efficaciam satisfacit Oleum
Camphoræ gossypio exceptum,
dentiq; dolenti appositum. Quod
sanè Rulandus cent. 2. curat. 3. cer-
to experimento cognovit, aliis re-
mediis incassum adhibitis.

Khunrath. similiter Oleum Cam-
phoræ expertus est in Odontalgia,
mixtum tamen cum Ol. Juniperi &
Caryophyllor.

Ita Radices Sambuci in aceto &
Vino coctas & gargarisatas pro sin-
gulari experimento commendat
Raymundus Mindererus in Medic.
Militari. 10. nec ab ullo quopiam
medicamine tam repentinum le-
vamen in dolore hoc intensissimo se
cognovisse testatur, ut:

R. Rad. Sambuc. in taleol. dissect. ℥iiss.

Acet. Sambuc. vel simpl.

Vini albi ana unc. ss.

Coqu. pro gargarismate & collutione
oris, quæ sæpius exspuenda & reno-
vanda.

VEL:

R. Cort. Median. Sambuc. & flor.
ana M. i.

Spongiol. Sambuc. num. 1.

Coq. itidem in S. q. aceti & vini, &
usurpentur.

Ubi verò VERMIUM suspicio in-
dentibus excavatis adest, foveæ infar-
ciatur

ciatur, aut dente saltem mordicus teneatur Spongiola Sambuci. Vapor etiam ex Medicamento prius prescripto per infundibulum in os potest excipi. Blochvitiuss librod. c. 7 p. 84. 85. Videatur itidem tractatus Dn. D. Joann. Stephani Stobelbergeri de Podagra dentium per totum.

CAPUT V.

DE

AQUA ODONTALGICA

CROLLII, p. 198.

Paratur hoc modo :

R. Serpilli,
Origani,
Salvia,
Mentastri.
Hydropiperis, seu Perficaria,
Rasura Guajaci,
Tamarisci,
Buxi ana M. i.

Affunde Spirit. Vini Opiaticum, videlicet à Laudani Confectione residuum, ad eminentiam trium vel quatuor digitorum, stent in calore, vitro clauso, donec tingatur Spiritus. De hoc Spiritu tincto tantillum in ore contineatur parte illa, ubi sunt dolentes dentes, postea iterum exspuatur; reiteretur, si opus est; si dens sit concavus, gossypium intinctum imponatur.

Efficacissime omnes dolores dentium sopit.

Hujus generis est etiam Tinctura sequens.

R. Pulv. Corall. rubr.
Margarit. prepar.

Ocul. Cancr.
Osium. Dactylor. ana ʒʒ.
pulu. C. Cerv.
Os. sepia. ana ʒi.
Pumicis,
Thuris,
Mastich. ana ʒiij.
Cinamomi,
Caryophyll.
Nuc. Moschat.
Zingib. ana ʒij.
Lign. aloes ʒʒ.
Camphor. ʒʒ.
Staphid. agr. ʒi.

Cum aceto, vel Vino fiat Extra-ctio tinctura, qua continenda Calida in ore. Si fortior erit, adde Rad. Urtica, tormentill. pip. long. Zingib. pimpinell. ana q. v. Joann. Dan. Mylius in Antidotar. Medico-Chym. l. 4. c. 3. pag. 599.

De

TINCTURA ODONTALGICA D. TIMAEI.

R. Rasur. lign. sanct. ʒi.
Buxi ʒʒ.

Aaa 2

Sera.

Sem. Hyoscyam. alb. ℥iij.

Fol. Origan.

Serpill.

Salvia ana ℥ii.

Cortic. interior. Pini,

Sambuci ana ℥iii.

Rad. Pyrethri ℥ij.

Santal. rubr. ℥iij.

Caryophyllor. ℥ss.

Balaust. ℥i.

Alumin. ℥ij.

Opii Thebaic. puriss. ℥iii.

Spirit. Vini ex Laudan. Opiat. re-
fidui q. s. ad eminentiam 4.
digitor.

Digerantur in B. M. per triduum; po-
stea filtrantur in Colatur. dissolv. Est
sent. Croci ℥ss.

Campbor. ℥i. M.

De

LAUDANO OPIATO.

Hujus Laudani (cujus descriptio
suo loco habetur) aliquot grana in-
dantur denti dolenti, & statim leva-
men sentitur. Alii hanc compositio-
ne utuntur.

R. Laudani Opiati gr. v.

Sem. Jusquiam,

Apii ana gr. iij.

Cum Syrup. de papav.

fiat pilule dua, quas agrotans intra
dentes teneat, & brevi cessat dolor.

SECRETUM TACHE- NIL in dentium do- lore:

Maghetem caelo sereno pulveri-
sa, calcina in olla vitreata, donec vi-
ridescat; hujus cum farinâ subtilissi-
ma & vino & tragacanth. an. F.

Rorula, dentibus imposita dolor-
rem in momento sistentes.

TROCHISCS IN DO- LORE DENTUM:

R. Opii purissim. ℥ij.

Pulver. Caryophyllor. ℥ss.

ol. nuc. moschat. per exp. fact. ℥j.

Campbor.

Extract. Croc. an. ℥j.

M. F. Trochisci illinendi oleo Caryo-
phyllor. vel si scorbutus infestet, oleo
cochlearia.

VEL:

R. Rad. pyrethri pulverisat. ℥ss.

Mastic. el.

Opii preparat. an. ℥j.

Campborae ℥ss.

M. F. cum ol. Myrrha per deliquium
h. a. in ovo cocto facto Pilula denti
dolenti applicanda.

CAPUT VI.

DE

UNGUENTO ODONTALGICO.

Recip.

Unguent. Arragoni.

Rosarum. ana ℥ss.

Stomacis. liquida.

Ol. nuc.

Ol. nucis mosch. express. ana ℥i.
Vitrioli calcinati ℥ss.
Aluminis usbi ℥i.
Olei Rosarum compos.
Spica ana ℥ss.
Spiritus Aëris per Campanam fa-
cti ℥i.

Fiat Unguentum, quo ungetur ex-
ternè locus, ubi dolor, bis in die.

De

MIXTURA OLI AD DEN-
TIUM DOLORES.

R. Aqu. Serpilli,
Salvia, ana unc. iiii.
Spiritus Oli ℥ss.
Commisceantur, & de hoc calidè a-
liquid detineatur in ore, eo colluen-
do dentes.

CAPUT VI.

DE

OLEO HERACLINO.

PARATUR hoc ex Corytho, dum no-
ret; non aliter ac Oleum ex ligno
Guajaco, & utilissimum esse credi-
tur ad Epilepsiam percurandam,
dentium dolores sopiendos, & ver-
mes è corporibus profligandos.

VEL.

R. Ol. heraclin. Ruland. ℥j.
Campboræ ℥ss.
Caryophyllor. ℥ss.

De
EMPLASTRO QUO-
DAM:

R. Allii dentem unum,
Tberiacaparum,
Telam araneæ puram,
 Comscindantur invicem & misc. F.
 Emplastrum, quod si venæ medianæ
 brachii, eo loci quo dentes dolent,
 per aliquot horas imponatur statim
 intensissimi dolores sistuntur, nec
 per aliquot annorum spacia recur-
 runt.

Hoc emplastrum miræ virtutis à
 Dn. D. Sacco Northusano & in ca-
 thedrali templo Magdeburgensi,
 primo Evangelico Ecclesiaste, in
 concione quadam funebri Munchu-
 sanâ colla utator communicatū sibi
 in odotalgiâ propriâ comprobatū.

M. applicentur aliquot guttula cum
gossypio.

Odontalgiam ex quacunq; causâ
 ortam, ex quâdam specificâ pro-
 prietate tollit radix lapathi acuti
 (ante germinationem vere præfer-
 tim collecta, mihi familiaris) exsic-
 cata, & denti dolenti applicata.

Idem præstat, sed remissius rad.
 lappæ majoris, dolores subito au-
 fert,

A a a 3

fert, humoremq; superfluū extrahit.

Si fiunt dolores ex destillationibus, decoctum rad. urticæ majoris alii usurpant cum pauxillo nucis moschatæ rasæ & croci, in Vino Adusto & acet. ana paratum quod calidè in ore, locovè dolente retentum, humores illapsos mirabiliter extrahit. Ab initio quidem videtur dolor augeri, sed paulò post mitigatur & desinit.

Idem præstat decoctum Guajacæ cum vino & aqua paratum.

CAPUT VIII.

De

TINCTURA ENULOTICA DN. D. CUNRADI
FROMMANNI in Imperiali Northusanorum
Physicis Ordin.

Recip.

FLor. rosar. rubr. ℥ss.

Pulv. radic. bistort.

pentaphyll. an. ℥vj.

Ireos ℥ij.

lign. guajac. ℥ss.

Rhod. ℥v.

fol. cochlear.

salvia

aquileus an. Mss.

Irrorentur Spirit. ☉ ℥ij. optimè
vitrum agitando; hinc post duodecim
horas adde Gumm. Lacc. opt. pul-
veris. ℥iij.

Alumin. ust. ℥iiij.

agu. Salvia ℥iiij.

aquileg. ℥jss.

prunell.

verben. an. ℥iiss.

rosar. ℥v.

Spirit. cochlear. ℥iiss.

Pblegmat. vitriol. ℥iss.

Stent in digestionè, donec perfectè tin-
gantur. Hinc color rubicundissimus
filtratur.

Vires obtinet summas in denti-
um mobilitate, putredineq; gingi-
varum, ac earundem consumptione,
si videlicet ipsæ sæpius eâ colluan-
tur & fricentur.

VEL:

R. Tinctur. enulotic. hujus ℥ss.

agu. chelidon. minor. ℥vj.

Syrup. flor. agu. leg. ℥j. M. opt.

D. f. Mund-Wasser.

P A R S XVII.

DE

PECTORALIBUS.

CAPUT